

Tznius PTSD

Shiur# 372 | May 28th 2022

אלישיך פרשת נשא

והנה זו היא ההקדמה שעליה אמרתי דבר כו'. ואחר הקדמה זו, שהיא לשלול בחינות נזירות שלא לשמה. אמר מה שאמרתי ואמרת אליהם, הוא מיין ושכר יזיר כו', ושיקנה כל הקדושות כאשר יבא בכתובים. והוא מאמרם ז"ל במדרש רבה (במדבר רבה י ה) על פסוק למה זה תשאל לשמי והוא פלאי (שופטים יח ג). שאמר לו כי המלאך משתנה שמו, ונקרא על שם שליחותו. ולפיכך אמר לו למה זה תשאל לשמי, כי אין לי שם קבוע, כי אם לפי המצוה והשליחות אני נקרא. ועל כן, עתה שבאתי על עסקי נזירות נקראתי פלאי, כד"א כי יפליא לנדור וכו'. והלא כמו זר נחשב, למה על יחס נזירות לא נקרא בשם מתייחס אל נזירות, רק אל שם הפלאה. אך הוא על כי אין הנזירות האמתיות לפניו יתברך, רק הבא מחמת פרישה והפלאה כאשר כתבנו:

והוא מאמרם ז"ל (נדרים ט ב), כי שמעון הצדיק אמר, מימי לא אכלתי מקרבן נזיר אלא פעם אחת, שבא אלי בחור מן הדרום, יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו תלתלים כו'. אמרתי לו בני מה ראית שנדרת בנזיר. אמר לי פעם אחת הלכתי עם צאן אבי, וראיתי על עין המים בבואה שלי וקווצותי, והתחיל יצרי להתגבר עלי. אז קפצתי ונדרתי לגלחם לשמים. אז חיבקו ונשקו, ואמר לו, כמותך ירבו נודרי נזירות בישראל. והוא מאמרנו, כי אין כוונתו יתברך, רק על הבא לפרוש ולהכניע יצרו כמדובר, וכונת הענין, כאשר יתבאר בהמשך הכתובים, כי על ידי הפרישות יקנה נזר קדושה כל ימי נזרו, וישאר לו הפרישות והנזר בקנין. כי גם אחרי מלאת ימי נזרו, וישתה יין, עדיין תואר נזירות יצדק בו. כי נזר קדושה עליו ולא יבגוד בו היין עוד. וזהו אומרו בחתימת הענין (לקמן פסוק כ) ואחר ישתה הנזיר יין, כי הלא בשתותו אחרי כן יין אינו נזיר, ואיך יאמר ישתה הנזיר יין. אך הוא לומר כי עוד תוארו צודק בו גם אחר שתותו יין:

לא יעלה על ראשו. כי עד מלאת הימים כו' קדוש יהיה כו', וטוב לגבר יהיה ימים קדוש לה'. ומה גם עתה כי לא כן הוא, כי אם, כאשר תכבשנו תחתיך ימי מספר, ישאר כבוש גם אחרי כן, כאומרו אחרי כן בסוף הענין, ואחר ישתה הנזיר יין. כי גם אחר שתותו יין עודנו שם נזיר בו, מופרש מענייני העולם יקרא עליך, כמדובר למעלה:

ב. כתב השו"ע [1] כשיהיה סמוך לחשיכה ישאל (ב) לאנשי ביתו בלשון רכה עשרתם ערבבתם הפרשתם חלה ויאמר להם הדליקו את הנר:

חומ' שני

וזכל זאת קמ"ל שצריך לומר לצני ציתו צניחותא ולא מתוך אימה עיי"ש, והיינו דקס"ד דכיון שצריך לזרז אנשי ציתו לעשר וכדו' עדיף טפי שיתצע וידרוש מהם צתוקף, מפני שצשעת מעשה יש יותר תועלת צאופן זה מפני שרצונו יעשה כמו שדורש מחמת שייראו ממנו, קמ"ל דאפ"ה עדיף טפי למימרניהו צניחותא כי היכי דלקבלו מיניה שאז יעשו מתוך הצנה שיתקבלו הדברים על ליבם, ולא שיעשו מחמת תביעתו ומוראו שאז לא יצינו ולא יקבלו, מפני שכשדורשים צתקיפות אין הדברים מתקבלים ומתישבים על הלב. וזה כלל גדול צחינוך, שעדיף להימנע מלתצוע ולדרוש צתוקף שאין הדברים מתקבלים כ"כ, וכדאי להפסיד קנת כדי להרויח שיעשו מתוך הצנה. וזוהי ההנהגה התמידית שצריך להיות צנחת, אמנם כשיש צורך מותר להשתמש גם להטיל אימה [שאינה יתירה], וזהו דאמרינן צמס' צבת [ט] דרצ יהודה שליף מצבייתא [מן הצגד צחמתו להראותם שהוא כועס ויגורו מלפניו, רש"י], רצ אחא צר יעקב צצר מאני צצירי וכו', דקא עציד למירמא אימתא אחינשי ציתא עיי"ש, והיינו דאם יודע שאם יאמר צניחותא לא יעשו הדברים וצכה"ג צריך למירמא אימתא.

חנזיות המוכרות צרכי צבת גם הם צריכים לסגור חנותם צשעת חיוצ סגירתם שהוא כמו שעה קודם השצת כמצואר צמ"צ [ה], ואף אם נודמן מקרה שאחד קונה לצבת מותר למכור לו שהרי אף צשצת יש כמה אופני היתר צזה. מ"מ אין לפתוח החנות כדרך שמוכר צחול, אלא הסדר צקציעות הוא שצריך לסגור החנות צשעת חיוצ סגירתם.

ג' דברים צריך לומר סמוך לשבת

(ב) לאנשי ביתו. תנן צמסכת צבת [1] ג' צצרים צריך אדם לומר צתוך ציתו וכו'. אמר רצה צר רצ הונא אע"ג דאמור רצנן שלשה צצרים וכו' צריך למימרניהו צניחותא כי היכי דלקצלינהו מיניה. אמר רצ אשי אנה לא שמייע לי הא דרצה צר הונא וקיימתיה מצצרא. וצמס' גיטין [ח] אמרינן עוד, אמר רצ אצהו לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה צתוך ציתו שהרי אדם גדול הטיל אימה יתירה צתוך ציתו והאכילוהו צצר גדול וכו' ומאי ניהו אצר מן החי.

ומדקאמר צגמ' "אנה לא שמייע לי הא דרצה צ"ר הונא וקיימתיה מצצרא" משמע שהיה מקום לומר אחרת

שער הציון

[ה] סי' רנ"ו ס"ק א': [1] סי' ר"ס סעיף צ': [2] צבת ל"ד ע"א: [ח] ו' ע"ב, ז' ע"א: [ט] ק"ה ע"ב:

Rabbi Anthony Manning

אגרת הגר"א נוסח א

כשתדריך בניך ובנותיך לדרך טובה יהיו דברים רכים וחנונים בדברי מוסר המתיישבים על הלב ובפרט אם נזכה לדירת א"י תובב"א כי שם צריך להתנהג מאד בדרכי ה' ולכן תרגילים בדברי מוסר ומדות טובות שצריכים הרגל רב והרגל על כל דבר שלטון ונעשה טבע וכל התחלות קשות, ואח"כ יהיו נוחות. ואם ח"ו קלקלו מעשיהם דע כי הכסיל יודע בעצמו שרע ומר דרכו, אך שקשה לו לפרוש מסכלותו, כי זה כל האדם לפתח חטאת רובץ ושליט עליו יצרו, ותבלין שלו לזכרים עסק התורה, ולנקבות הצניעות והנהגת המדות ומוסר ושומר פיו מכל רע ובפרט מלה"ר, ויתרחקו מחמדות ותאות העוה"ז זהו מתג ורסן היצה"ר וקנין עוה"ב כמ"ש כי נר מצוה ותורה אור וכו' אבל ודרך חיים תוכחת מוסר ואלו מעלתם יותר מתעניות וסגופים.